

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ

GÖZTEPE YERLEŞKESİ

ÇALIŞAN SAĞLIĞI
VE İŞ GÜVENLİĞİ
EL KİTABI

2022

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ

**İş Sağlığı ve Güvenliği
Koordinasyon Birimi**

İletişim Bilgileri

Marmara Üniversitesi, Göztepe Yerleşkesi
34722 Kadıköy/ İSTANBUL

Tel: 0 216 777 00 00

Fax: 0 216 777 00 01

Çağrı Merkezi: 0 216 777 077

Yerleşkelerimiz:

www.marmara.edu.tr/kampus-haritasi

www.isg.marmara.edu.tr

isg@marmara.edu.tr

HAZIRLAYANLAR

Güliz BÜLBÜL

Semra BAYHUN

ÖNSÖZ

Marmara Üniversitesi köklü geçmişinden gelen deneyimi ile toplumsal değerleri ön planda tutarak tüm paydaşları için bilim, kültür, sanat ve sporda değer üreten, yaşam boyu öğrenmeye verdiği önemle sürdürülebilirliği hedefleyen, çok dilli eğitimiyle öncü, uluslararası ve çağdaş bir üniversitedir.

Marmara Üniversitesi bünyesinde yer alan İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi Koordinatörlüğü ise, en önemli varlığımızın insan olduğu bilinciyle, motivasyonu, verimliliği, iş sağlığı ve güvenliği bilinci yüksek çalışanlara sahip olmayı hedefler. Bu doğrultuda Marmara Üniversitesi İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi Koordinatörlüğü sekiz yerleşkede (**Recep Tayyip Erdoğan Külliyesi, Acıbadem Yerleşkesi, Göztepe Yerleşkesi, Anadoluhisarı Yerleşkesi, Kartal Yerleşkesi, Sultanahmet Yerleşkesi, Bağlarbaşı Yerleşkesi,**

Mehmet Genç Külliyesi) çalışanlarımızın ve öğrencilerimizin sağlıklı ve güvenli ortamlarda bulunmaları için rehberlik ve danışmanlık hizmetleri yürütmektedir. İSG politikaları doğrultusunda, çalışanlarının sağlık ve güvenlik yönünden ihtiyaçlarının karşılanması, sürecin takip edilmesi ve sürekli iyileştirilmesi koordinatörlüğün öncelikleri arasında yer alır.

Bu El Kitabı, MARMARA ÜNİVERSİTESİ çalışanları ve öğrencilerinin İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda bilinçlenmesi ve Üniversite yerleşkelerimiz içinde ve dışında tüm faaliyetlerinde kendilerine yardımcı olması amacıyla hazırlanmıştır.

Marmara Üniversitesi, İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinasyon Birim

ACIL DURUM İLETİŞİM NUMARALARI

İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinasyon Birimi

0 216 414 17 40- www.isg.marmara.edu.tr

Sivil Savunma Uzmanı

Telefon: 0216 777 1113

Güvenlik İletişim Merkezi (GİM) (7/24): (Tüm Kampüsler İçin)

Telefon-1: 216 777 1111 **Telefon-2:** 216 777 1112

Web: <http://korumaguvenlik.marmara.edu.tr/>

E-posta: guvenlik@marmara.edu.tr

Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı / Sağlık Hizmetleri

0 (216) 777 1340- sks@marmara.edu.tr

İÇİNDEKİLER

İŞ İLİŞKİSİNDEN DOĞAN GENEL HÜKÜMLER	1
KAMPÜSTE SAĞLIK VE GÜVENLİK UYGULAMALARI	2
ÇALIŞMA ORTAMINA AİT RİSKLER	3
MAKİNELERDE İŞ GÜVENLİĞİ.....	4
MAKİNELERDEKİ TEHLİKELER.....	5
GÜVENLİK TABELALARI VE ANLAMLARI	8
KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM	11
DİNLENME ALANLARI.....	14
ELEKTRİKTE İŞ GÜVENLİĞİ	15
İŞ EKİPMANLARININ ARIZALANMASI	16
ACİL DURUMLAR	17
YANGIN	19
DEPREM	21
EL ALETLERİNİN ARIZALANMASI	22
TAŞIMA	23
ERGONOMİ	24
LABORATUVAR ÇALIŞMALARINDA GENEL GÜVENLİK KURALLARI	24
DEPOLAMA	28
COVID-19 İLE İLGİLİ ÖNLEMLER	30
İLYARDIM	32
ATIK YÖNETİMİ.....	36
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURALLARI ÇALIŞAN EL KİTABI TAAHÜTNAMESİ	
.....	39

İŞ İLİŞKİSİNDEN DOĞAN GENEL HÜKÜMLER

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU

Çalışanların yükümlülükleri

MADDE 19 – (1) Çalışanlar, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda, kendilerinin ve hareketlerinden veya yaptıkları işten etkilenen diğer çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye düşürmemekle yükümlüdür.

(2) Çalışanların, işveren tarafından verilen eğitim ve talimatlar doğrultusunda yükümlülükleri şunlardır:

a) İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tehlikeli madde, taşıma ekipmanı ve diğer üretim araçlarını kurallara uygun

şekilde kullanmak, bunların güvenlik donanımlarını doğru olarak kullanmak, keyfi olarak çıkarmamak ve değiştirmemek.

b) Kendilerine sağlanan kişisel koruyucu donanımı doğru kullanmak ve korumak.

c) İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalarda sağlık ve güvenlik yönünden ciddi ve yakın bir tehlike ile

karşılaştıklarında ve koruma tedbirlerinde bir eksiklik gördüklerinde, işverene veya çalışan temsilcisine derhal haber vermek.

ç) Teftişe yetkili makam tarafından işyerinde tespit edilen noksanlık ve mevzuata aykırılıkların giderilmesi

konusunda, işveren ve çalışan temsilcisi ile iş birliği yapmak.

d) Kendi görev alanında, iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için işveren ve çalışan temsilcisi ile iş birliği yapmak.

KAMPÜSTE SAĞLIK VE GÜVENLİK UYGULAMALARI

İşyerlerinde, çalışanların sağlıklı ve güvenli bir ortamda çalışmalarını sağlamak için yapılacak korunma uygulamaları, iki ana başlık altında incelenebilir; Toplu Korunma Uygulamaları, Kişiyeye Yönelik Korunma Uygulamaları.

Toplu Korunma Uygulamaları

- Genel havalandırma,
- Genel aydınlatma,
- İklimlendirme,
- İşaretleme/sınırlama
- Uyarı levhaları

Kişiyeye Yönelik Korunma Uygulamaları

- İşe uygun personel seçimi, eğitim ve denetim,
- İşe giriş sağlık muayenesi,
- Periyodik sağlık muayeneleri,
- Geri dönüş sağlık muayeneleri,
- Rehabilitasyon çalışmaları,
- Kişisel koruyucu donanımların kullanımı.

ÇALIŞMA ORTAMINA AİT RİSKLER

Makine ve ekipman kullanımından dolayı meydana gelen rahatsızlıklar;

***İşitme rahatsızlıkları:** İşyerlerindeki aşırı gürültü ve yüksek sesler de insan sağlığını önemli ölçüde tehdit eden unsurlardan biridir. İşitme kaybı olarak karşımıza çıkan bu problemler, yaş ilerledikçe sağırılık gibi daha ciddi sorunlara sebep olmaktadır.

***Ergonomik rahatsızlıklar:** Ergonomik açıdan uygun olmayan koşullar altında çalışılması durumunda, anormal kas ve kemik gelişmeleri olabilir; incinme, sakatlık, kamburluk gibi. Üstelik bunların etkisi yaşla hızla artar ve bazıları, iş görmezliğe kadar götürebilir.

****Psikolojik (ruhsal) rahatsızlıklar***

İşyerindeki çalışma koşullarının ruhsal yönleri, işin verimi kadar iş hastalıkları açısından da önemlidir. İşveren ve amirlerle olan ilişkiler, işe gidiş-geliş, sürekli aynı işin yapılması, sürekli dikkat edilmesinin beklenmesi, yüksek tempo ile çalışma zorunluluğu, vardiyalı çalışma, ekonomik sıkıntılar gibi birçok konu bu etmenler arasındadır.

****Uzuv kaybı, ciddi/hafif yaralanmalar***

Makinalardaki mevcut koruyucular devre dışı bırakıldığında kişinin dikkatsizliği sonucunda makineye uzuv kaptırmalar olabilir. Ciddi yaralanmalarla sonuçlanan iş kazasına rastlanabilir. Bu nedenle makineler üzerindeki kullanım talimatlarına harfiyen uyulmalı ve mevcut koruyucular devre dışı bırakılmamalıdır.

MAKİNELERDE İŞ GÜVENLİĞİ

Makine Koruyucu Çeşitleri

***Sabit Koruyucular:** Operatörün hareket eden makine parçaları, çalışma noktaları ve güç aktarma aksamı ile istenmeyen temasını önleyen makine koruyucularıdır.

***Kilitlemeli Koruyucular:** işlemin tehlike bölgesine dokunmayı gerektirdiği ve sabit koruyucunun elverişli olmadığı durumlarda kullanılır.

***Otomatik Koruyucular:** Çalışanı ya da çalışanın tehlikeyle karşılaşabilecek organlarını tehlike bölgesinden fiziksel olarak uzaklaştırır.

***Ayarlanabilir Koruyucular:** Tehlikeli parçalara yaklaşmak gerektiği zaman sağlam bir yapısı, iyi aydınlatma ve operatörün yeterli eğitim görmüş olması gibi birçok koşullara bağlı olarak kullanılabilir.

Güvenlik Sistemleri

***İki Elle Kumanda Sistemi:** İki elle kumanda sistemi, koruyucu kullanımının (yapımının) olanaksız olduğu durumlarda makine operatörünün elleri için iyi bir koruma sağlar.

***Foto-Elektrik Durdurma Sistemi:** Bu sistemde bir algılama perdesi oluşturacak olan bir ışık kümesi veya kümeleri bir durdurucu oluşturacak şekilde operatör ile makinanın tehlikeli parçaları arasına bir foto-elektrik saptayıcı ile bağlantılı olarak yerleştirilir. Bu düzende, ışık demeti perdelendiğinde makinanın tehlikeli parçası hareket etmez

Makine ve Tezgahlarda Alınacak Genel Tedbirler

1-Makine yerleştirilmesinin uygun olması (Makineler arasında en az 80 cm. uzaklık olmadır).

2-Bütün hareketli kısımların mahfazalarla kapatılması.

- 3-Elektrikle çalışan makinelerin topraklanması.
- 4-Havayı kirleten makinelere uygun havalandırma yapılması.
- 5-Makine durdurulmadan tamir bakım ve temizlik yapılmaması.
- 6-Çalıştırma ve durdurma düğmelerinin uygun olması
- 7-Operasyon noktasının koruyucu içine alınması.
- 8-İşe uygun aydınlatma yapılması

MAKİNELERDEKİ TEHLİKELER

Zincir ve Zincir Çarkı

Risk: Mekaniksel Karışıklık, Çürükler & Organ Kesilmesi.

Önleyici Kontrol: Mekaniksel Koruyucu, Koruyucu Anketler, Lock-out, Kilitleme & Risk değerlendirmeleri.

Kontrol: Çalışmaya başlamadan önce makine sıfır enerjide olmalı.

Dişli Zincir

Risk: Mekaniksel Karışıklık, Çürükler & Organ Kesilmesi

Önleyici Kontrol: Mekaniksel Koruyucu, Koruyucu Anketler, Lock-out, Kilitleme & Risk değerlendirmeleri.

Kontrol: Çalışmaya başlamadan öce makine sıfır enerjide olmalı

Ele iki yönlü kuvvet

Risk: Organ kesilmesi

Önleyici Kontrol: Mekaniksel Koruyucu, Koruyucu Anketler, Lock-out, Kilitleme & Risk değerlendirmeleri.

Kontrol: Çalışmaya başlamadan önce makine sıfır enerjide olmalı

Kayış&Kayışlı Çark

Risk: Mekaniksel karışıklık,Çürüme,Organ kesilmesi

Önleyici Kontrol: Mekaniksel Koruyucu, Koruyucu Anketler, Lock-out, Kilitleme & Risk değerlendirmeleri.

Kontrol: Çalışmaya başlamadan önce makine sıfır enerjide olmalı

Kesme&Makaslama Bıçağı

Risk: Organ Kesilmesi.

Önleyici Kontrol: Mekaniksel Koruyucu, Koruyucu Anketler, Lock-out, kilitleme & Risk değerlendirmeleri.

Kontrol: Çalışmaya başlamadan öce makine sıfır enerjide olmalı

Taşınabilir Elektrikli Araçlar

Risk: Zarar görmüş kablolardan, priz bağlantılarından, soyulmuş kablo uçarından elektrik çarpması

Önleyici Kontrol: Aylık ve de 3 aylık taşınabilir elektrikli araç denetimi & risk değerlendirmeleri

Kontrol: Uzatma veya bağlantı kabloları ve prizleri, kötü kablolama olabilecek noktalar

Elektrik Panoları

Risk: Açıkta bulunan elektrik panosunu karıştırma ile elektrik çarpmaları

Önleyici Kontrol: Elektrik teknisyeni tarafından kilitlenmış ve kontrol edilmiş panolar ve risk değerlendirmeleri.

Kontrol: Elektrik panoları her zaman kilitli kalmalı ve sadece yetkili personel tarafından açılmalıdır.

Makine içi kilitleme

Risk: Eksik kilitleme kazaya sebep olur

Önleyici Kontrol: Makineleri günlük form ve prosedürler ile takip etmelidir.

Kontrol: Makinenin koruması açık iken durduğundan

emin ol

KİMYASAL MADDELERLE ÇALIŞMA

Kimyasal maddelerle çalışmadan dolayı meydana gelen rahatsızlıklar

***Deri Hastalıkları**

Derma, deri üstünden bir maddenin hassas derialtının reaksiyon vermesini provoke edecek şekilde sızmasıyla oluşur. *Belirtileri;* Kızarıklık, sert cilt, kurdeşen, benekler, kabarmalar, pullanarak kalınlaşan deri,küçük su toplanmaları, batmalar, iğnelenmeler, sızlamalar, pullanan, kaşınan kuru deri, yanma, çatlama, parmak uçlarında uyuşukluk, ağrı ve acılar, irin benekleridir.

***Soluma sonucu oluşan rahatsızlıklar**

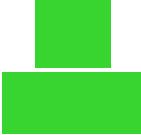
Organik çözücüler gibi kimyasal ürünler merkezi sinir sistemini etkileyebilir ve hafif baş ağrıları ile şiddetli baş ağrıları arasında değişebilen değişik semptomlar gösterebilir. Hatta buhar yoğunluğuna ve maruz kalma süresine bağlı olarak bilinci yitirmeye de sebep olabilir. Diğer semptomlar ise bilinç kaybı ve yavaşlayan vücut reaksiyonlarıdır. Aynı anda birden fazla çözücüye maruz kalma karışımın bileşenlerinden birinin göstereceği etkilerden çok daha fazla sağlığın bozulmasına sebep olabilir

TEHLİKELİ KİMYASAL MADDE SEMBOLLERİ

				
ÇOK ZEHİRLİ ÇOK AZ MİKTARDA ALINDIĞINDA BİLE, KALICI HASAR BIRAKABİLİR VEYA ÖLDÜRÜCÜ OLABİLİR.	TOKSİK T AZ MİKTARDA ALINDIĞINDA BİLE, ANİ VEYA UZUN SÜRELİ HASAR BIRAKABİLİR, ÖLDÜRÜCÜ OLABİLİR.	ÇOK KOLAY ALEVLENİR ÇOK DÜŞÜK SICAKLIKLARDA BİLE KOLAYLIKLA ALEV ALABİLİR.	ALEVLENİR NORMAL ORTAM KOŞULLARINDA ALEV ALABİLİR.	AŞINDIRICI DOKULARI VE NESNELERİ TAHRİP EDER
				
OKSİTLEYİCİ BAŞKA MADDELERLE TEHLİKELİ REAKSİYONLARA SEBEP OLUR.	PATLAYICI YANLIŞ DEPOLAMA VE KULLANIMDA PATLAYABİLİR.	ZARARLI ANİ YA DA UZUN SÜRELİ HASARLARA VE ÖLÜME SEBEP OLABİLİR.	TAHRİŞ EDİCİ ÖDEM OLUŞTURABİLİR.	ÇEVRE İÇİN TEHLİKELİ KISA YA DA UZUN DÖNEMDE ÇEVREYE ZARAR VERİR.

GÜVENLİK TABELALARI VE ANLAMLARI

Güvenlik Sembolü	Renk	Anlamı	Talimat ve Bilgi
	KIRMIZI	Yasak İşareti	Tehlikeli hareket veya davranış
		Tehlike alarmı	Dur, kapat, düzeneği acil durdur, tahliye et
		Yangınla mücadele ekipmanı	Ekipmanların yerinin gösterilmesi ve ne olduğu

	SARI	Uyarı işareti	Dikkatli ol, Önlem al, Kontrol et
	YEŞİL	Acil kaçış, ilk yardım işareti	Kapılar, çıkış yerleri ve yolları, ekipman, tesisler
		Tehlike yok	Normale dön
	MAVİ	Zorunluluk işareti	Özel bir davranış ya da eylem Kişisel koruyucu donanım kullan

***Yasaklayıcı işaretler:** Tehlikeye neden olacak veya tehlikeye maruz bırakabilecek bir davranışı yasaklayan işaretlerdir.

Sigara İçilmez

Sigara içmek ve açık alev kullanmak yasaktır

***Emredici işaretler:** Uyulması zorunlu bir davranışı belirleyen işaretlerdir.

Gözlük kullan

Baret tak

Eldiven giy

Maske kullan

İş ayakkabısı giy

Yaya yolunu kullan

***Uyarıcı İşaretler:** Bir tehlikeye neden olabilecek veya zarar verecek durum hakkında uyarıda bulunan işaretlerdir.

Aşındırıcı madde

Radyoaktif madde

İş makinası

Elektrik tehlikesi

***Yangına Müdahale İşaretleri:** Yangında kullanılacak yangın söndürme cihazını, aranacak acil telefonu gösteren işaretlerdir.

Yangın Hortumu

Yangın Merdiveni

Yangın Söndürme
Cihazı

Acil Yangın Telefonu

Yönler (Yardımcı bilgi işareti)

***Acil Kaçış İşaretleri:** Acil durumlarda kaçış yolları gösteren ve ilkyardım malzemelerin bulunduğu bölgeleri gösteren işaretlerdir.

Kampüs girişinde, çevresinde veya içerisinde bulunan güvenlik tabelalarına (Güvenlik İşaretlerine) uymak herkes için zorunluluktur. Aksi davranışta bulunan kişi hem kendi can sağlığını, hem de diğer çalışma arkadaşlarının can sağlığını tehlikeye atmış olur. Üniversite teknik personeli dışındakilerin güvenlik tabelalarına müdahale etmesi kesinlikle yasaktır.

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM

İşe başlamadan önce mutlaka emin olmamız gerekenler;

- ✓ İhtiyacınız olan bütün kişisel koruyucu ekipmanların temin edildiğinden emin olun
- ✓ İşe başlamadan önce bütün gerekli kişisel koruyucu ekipmanları ve aletleri kontrol edin. Düzenli aralıklarla koruyucularınızı kontrol edin. Daha önce başkaları tarafından kullanılmış ve de hasarlanmış kişisel koruyucuları derhal değiştirin.

- ✓ Kişisel koruyucu ekipmanların giyinmesi gerektiğini gösteren uyarı, işaret ve etiketlere dikkat edin.
- ✓ Acil durumlarda müdahale edebilmek için; ilk yardım çantasının yerini ve yangın söndürücünün yerini mutlaka işe başlamadan önce öğrenin. Kullanacağınız kişisel koruyucu ekipmanın tam ve uygun olduğundan ve düzenli olarak bakımının ve kontrollerinin yapıldığından emin olun.

Solunum Organlarının Korunması

Toz tutucu maskesi ve Gaz tutucu maske kullanılır. Solunum organlarına zararlı maddeler;5 mikrondan ufak toz zerrecikleri, Zehirli buhar ve gazlar, Zehirli sıvılar.

Gaz Maskesi

Toz Maskesi

Kulak Korunması

Yüksek miktarda gürültüye maruz kalan çalışmalarda kullanılması gerekmektedir. Uzun süre bu ortamlarda ekipmansız çalışmak geçici veya kalıcı sağırlığa yol açabilir

Kulak Tıkacı

Kulak Maskesi

Ellerin Korunması

Yaralanma Nedenleri; Yanmalar zedelenmeler, aşınma ve yıpranmalar, kesikler, delinme, kırılma, kimyasal uygulamalar, yüksek sıcaklıkta ve kesici aletlere ekipmansız dokunulması, elektrik işlerinde kauçuk içerikli giysi ve ekipmanlar ile çalışılmaması.

Vücutun Korunması

İnsan vücudunu tehlikeli atıklardan, sıcak, soğuk, kimyasal maddelerden, tozlar ve yangına karşı koruyan giysilerdir- Ceket ve pantolonlar, tulumlar, önlükler vb.

Tehlikeli Atık Koruyucu Kıyafetleri

Bone

Yüz ve Göz Korunması

Mekanik işlerde, kaynak işlemlerinde ve kimyasal maddeler ile yapılan çalışmalarda insan yüz ve göz bölgesini koruyan kişisel koruyucu donanımlardır.

Kaynak Maskesi

Yüz Siperi

Gözlük

Ayakların Korunması

Yaralanma Nedenleri; Ağır ekipman ve malzemelerin çalışanın ayağına düşmesi veya yuvarlanarak ezikliğe sebep olması, Çivi vb. sert cisimlerin ayağa batması (korumasız ayakkabılar sonucu), Yüksek sıcaklıkta ergimiş metallerin ayağa dökülmesi veya sıçraması, Sıcak ve ıslak zemin. Ayakkabılar/ botlar darbelere, ezilmelere, sıkışmalara ve kesilmelere karşı koruyucu olabilir. Ayak tozlukları uzun bacaklı çalışanlar için sıcak sıvı dökülme ve sıçramalarına karşı koruyucu etki gösterir.

DİNLENME ALANLARI

Çalışma zamanları dışında personelin yemek yediği, uyuduğu veya diğer faaliyetleri yerine getirdiği alandır. Bu alanlar yemekhane gibi alanlardır. Dinlenme alanı kesinlikle çalışma alanı dışındadır.

ELEKTRİKTE İŞ GÜVENLİĞİ

- 1-Kordonu yıpranmış el aletlerini veya zedelenmiş uzatma kordonlarını kullanmayın.
- 2-Bir el aletini çalıştırmaya başlamadan önce ayar anahtarları gibi teçhizatı üzerinde bırakmayın.
- 3-El aletleri ile çalışanlara şaka yapmayın ve dokunmayın.
- 4-El aletlerini kullanmadan önce kontrol edin.
- 5-İş yapmak için gittiğiniz yerde onarmaya kalkışmayın.

***Elektrikte iş kazası nedenleri:**

- 1-İzole edilmemiş elektrik iletkenin vücut ile teması.
- 2-Seyyar elektrik tesisatları.
- 3-Elektrikle ilgili sorumlularının dışında müdahale.
- 4-Uygun kişisel koruyucu kullanılmamasıdır.

***Elektrik Çarpmasını etkileyen faktörler:**

- 1-Elektrik akımının devresini tamamladığı vücut üzerinde izlediği yol
- 2-Vücudun direnci.
- 3-Dokunma veya tutma süresi.
- 4-İletken üzerindeki akımın büyüklüğü
- 5-Ellerin kuruluk durumu.
- 6-Zeminin kuruluşu.
- 7-Çalışanın o andaki pozisyonu.

***Elektrik Çarpması durumunda yapılması gerekenler:**

- 1-Elektrik akımının kesilmesi sağlanır.
- 2-Yalıtkan bir çubuk veya sopa ile kazalı kaza mahallinden kurtarılır.

3-Kazalı bilincini kaybetmiş ise, nefes yolunun açılması gerekir.

4-Gerekirse suni teneffüs yapılmalıdır.

5-Yanıklar varsa, üzerlerine steril tamponlar konmalıdır.

6-Kazalı sedye ile dikkatlice bir sağlık kuruluşuna götürülmelidir.

***Elektrik Çarpması durumunda yapılmaması gerekenler:**

1-Derinin kabukları ve yaranın yeriyle oynanmamalıdır.

2-Yaraya losyon, kolonya veya merhem kesinlikle sürülmemelidir.

3-Suni solunumun nasıl yapılacağını bilmeyenler, kazalıya müdahalede bulunmamalıdır. Aksi takdirde ölüme neden olabilirler.

İŞ EKİPMANLARININ ARIZALANMASI

İş ekipmanlarının arızalanması durumunda, tamir için sadece bu konuda yetkili kişi müdahalede bulunacaktır. Yetkili olmayan kişilerin tamir etmeye çalışması, çalışmaya zorlanması yasaktır. Arızalanan iş ekipmanı hakkında yetkili amir bilgilendirilecektir. Arızalanan iş ekipmanının üzerine **“arızalıdır”** uyarı levhasını asacak ve diğer çalışanların müdahalesini engelleyecek şekilde ekipmanın çalışma aparatları muhafaza edilecektir.

Yetkili, arızanın giderilmesi için, ilgili teknik servise başvuracak ve teknik servis gelene kadar iş ekipmanının kullanımı engellenecektir.

ACİL DURUMLAR

Yangın, deprem, kaza, sel gibi acil durumlarda “acil durum tahliye planında” belirtilen şekilde hareket edilecektir. Acil durumda öncelikle müdahale edecek kişiler “acil durum görev dağılımı” tablosunda belirtilen kişiler olacaktır. Bu tabloda adı bulunmayan personel müdahale edecek kişilere yardımcı olacak, müdahale tamamlandığında toplanma alanında toplanacaktır.

1. Acil durumda yapılması gerekenler;
2. Motorlu iş makinası ve araçları durdur
3. Açık alev kaynağı ile çalışıyorsan kapat
4. Ana şalterden elektrik devresini kapat
5. Acil durumu şantiye şefi veya saha yetkilisine bildir
6. Ambulans, itfaiye, hastane gibi yerlere durumu üretim şefi veya yetkilisine haber verecektir.
7. Bu kişilere ulaşamazsan haberleşme kılavuzundaki gerekli telefonu ara. Haberleşme kılavuzunda adı geçen yetkililerden birine durumu bildir.
8. Yangına müdahale edeceğin durumdaysa yangın söndürücüleri çalışıp çalışmadığını kontrol et. Yangın söndürücülerini kontrol etmeden kesinlikle kullanma
9. Yaralı varsa ilk yardım eğitimin yoksa yaralıyı yerinden kaldırma, ambulansı bekle
10. En uygun acil çıkışlara yönelerek sahayı terk et
11. Tüm Üniversite personeliyle belirtilen toplanma alanında toplan

İş Kazası ve Yapılması Gerekenler;

5510 Sayılı SSGSSK 13 .Madde'ye göre iş kazası;

- a) Sigortalının iş yerinde bulunduğu sırada,
- b) İşveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle sigortalı kendi adına ve hesabına bağımsız çalışıyorsa yürütmekte olduğu iş nedeniyle,
- c) Bir işverene bağlı olarak çalışan sigortalının, görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,
- d) Anne olan sigortalı çalışan kadınların emzirme dönemlerinde süt izni kullandıkları zamanlarda,
- e) Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş geliş sırasında, meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen engelli hâle getiren olaydır.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde 3/g'ye göre iş kazası;

İş yerinde veya işin yürütülmesi nedeniyle meydana gelen, ölüme yol açan veya vücut bütünlüğünü ruhen ya da bedenen engelli hâle getiren olayı ifade eder.

İş Kazası Hâlinde;

- Sakin olunuz.
- Öncelikle 112 acil yardım hattına ve üniversitemizin Mediko Sağlık Hizmetleri Birimi'ne haber veriniz.
- Sağlık personeli olay yerine gelinceye kadar, varsa sertifikalı ilk yardım personeline haber veriniz.

Acil Toplanma Bölgeleri

Acil durumlarda bulunduğunuz binadan çıkarak acil toplanma alanlarına gidiniz.

Acil Toplanma Bölgelerine Linkten Ulaşabilirsiniz,

Marmara Üniversitesi Kampüs Haritası

YANGIN

Her iş için doğru bir araç olduğu gibi her yangın için de doğru bir söndürücü vardır. Bir yangın söndürücünün sınıfı-plakası üzerinde tanımlı söndüreceği yangının ya da yangınların sınıfına karşılık gelir. Bir iş için en iyi söndürücü, basınç altında kuru, toz kimyasal içeren çok amaçlı ABC Sınıfı söndürücüdür. Yangın sınıfları ve her birinde kullanılabilecek söndürücü çeşidi aşağıda açıklanmıştır.

-A Sınıfı Yangınlar: Ahşap, kağıt, çöp ve yandığında kor olabilecek diğer materyaller. Kullanılan Söndürücü: A Sınıfı yangınlar için, A Sınıfı ya da ABC Sınıfı söndürücüler kullanılır. A Sınıfı söndürücünün su içerdiği ve sadece A Sınıfı yangınlarda kullanıldığı her zaman hatırlanmalıdır. Benzinde kullanıldığında, yangının yayılmasına neden olabilir; elektrik yangınlarında kullanıldığında elektrik akımına maruz kalmanıza sebep olabilir.

-B Sınıfı Yangınlar: Bunlar; benzin, solvent, tiner, gres yağı, LPG ve asetilen gibi yanıcı sıvı ve gaz yangınlarını içerir. Kullanılan Söndürücü: B Sınıfı ya da ABC Sınıfı söndürücüler.

-C Sınıfı Yangınlar: Bunlar enerjili elektriksel ekipmanlardaki yangınlardır.

Kullanılan Söndürücü: BC Sınıfı ya da ABC Sınıfı söndürücüler.

Hatırlanması Gereken Bazı Önemli Noktalar

- 1.Yangın sınıfına karşılık gelen yangın söndürücü kullanın.
- 2.Asla su veya köpük içeren A Sınıfı yangın söndürücüyü, sıvı veya **elektrik** yangınlarında kullanmayın.
- 3.Söndürücülerin nerede bulunduğunu ve nasıl kullanıldığını bilin. Etiketle yazılı yönergeleri takip edin.
- 4.Kolay erişim için yangın söndürücünün çevresindeki alanı temiz tutun.
- 5.Eşya, ip veya diğer malzemeleri üzerine asarak yangın söndürücüyü gizlemeyin.
- 6.Yangın söndürücülere kendi eşyalarınız gibi özen gösterin.
- 7.Asla etiketleri söndürücülerden koparmayın. Onlar söndürücülerin en son ne zaman kullanıldığını ve denetlendiğini gösterir.
- 8.Arızalı ve şüpheli söndürücülerini yöneticinize rapor edin, böylece değiştirilebilir veya tamir edilebilir.
- 9.Söndürücüler denetlenirken, çatlamış hortumlara, tıkalı püskürtme uçlarına ve korozyona bakın. Ayrıca çalışan cihaz tarafından söndürücünün içinde zararın meydana gelmiş olabileceğine de bakın.
- 10.Söndürücülerini, kullanılacakları yangınlar dışındaki amaçlar için kullanmayın.

Yangın Tüpünü Nasıl Kullanmalıyız

RÜZGARI ARKANIZA ALINIZ

CİHAZI ALEVİN DİBİNE TUTUNUZ

CİHAZI YANGININ DOĞDUĞU YERE TUTUNUZ

EVVELA ÖNÜ SONRA İLERİYİ SÖNDÜRÜNÜZ

YANGIN TAMAMEN SÖNMEDEN AYRILMAYINIZ

KULLANDIĞINIZ CİHAZI ALDIĞINIZ YERE BIRAKINIZ
VE YETKİLİLERE HABER VERİNİZ

DEPREM

- ✓ Sakin olunuz.
- ✓ Bina içindeyseniz, devrilip dökülebilecek eşyalardan uzak bir yerde veya sağlam bir masanın altında çök-kapan-tutun hareketini yapınız
- ✓ Okuldaysanız pencerelerden uzak durunuz ve sırtınız pencerelere dönük hâlde bir sıranın altında çök-kapan-tutun hareketini yapınız.
- ✓ Spor, konferans salonu vb. bir yerdeyseniz, düşme ihtimali olan cisimlerden uzak durunuz ve yan duvarların yanında çök-kapan-tutun hareketini yapınız.

- ✓ Asansördeyseniz en yakın kat düğmesine basıp asansörü terk ediniz.
- ✓ İlk sarsıntı geçtikten sonra, en yakın ve güvenli kapıdan binayı terk ediniz ve güvenli toplanma bölgelerine gidiniz.
- ✓ Binadan çıkış için asansörü kullanmayınız, pencerelerden atlamayınız, merdivenlerin sağlam olduğundan emin olunuz.
- ✓ Dışarıdaysanız düşme, devrilme, yıkılma olasılığı olan cisimlerden uzakta çömelmiş halde durunuz.
- ✓ Yetkili kişilerin yönlendirmelerine ve kat tahliye planlarına mutlaka uyunuz. Arabadaysanız yıkılma, devrilme, düşme ihtimali olan cisimlerden uzak trafikte güvenli bir yerde arabanızı durdurunuz ve araç içinde kalınız.

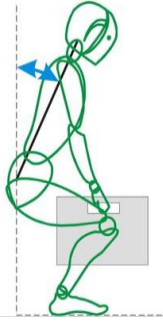
EL ALETLERİNİN ARIZALANMASI

El aletlerinin arızalanması durumunda, el aletini tamir etmeye çalışmak, çalışmaya zorlamak yasaktır. Arızalanan el aletleri saha yetkilisine bildirilecektir. Saha yetkilisi tamir için yetkili personel var ise arızayı gidermesi sağlanacak, yoksa ilgili teknik servise iletmek üzere diğer çalışanların ulaşamayacağı bir alanda el aletini muhafaza edecektir.

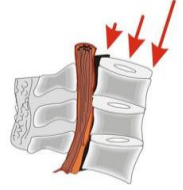
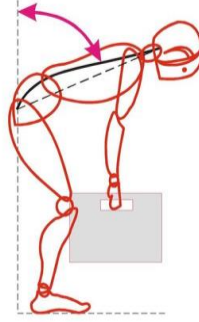
TAŞIMA

Çok ağır ve büyük yükler, iş makineleri ile taşınacaktır. İş makineleriyle yapılan taşımalarda yükün altında durulmayacaktır. Yükün el ile taşınması kaçınılmaz olduğu durumlarda şu özelliklere sahip yüklerin elle taşınması,

Doğru Kaldırma

Yanlış Kaldırma

işçide bel sırt incinmelerine neden olabilir.

- Yük, çok ağır ve büyük ise,
- Kaba veya kavranılması zor ise,
- Dengesiz ve içindikiler yer değiştiriyorsa,
- Vücuttan uzak tutulmasını veya vücudun eğilmesini veya bükülmesini gerektiren bir konumda ise

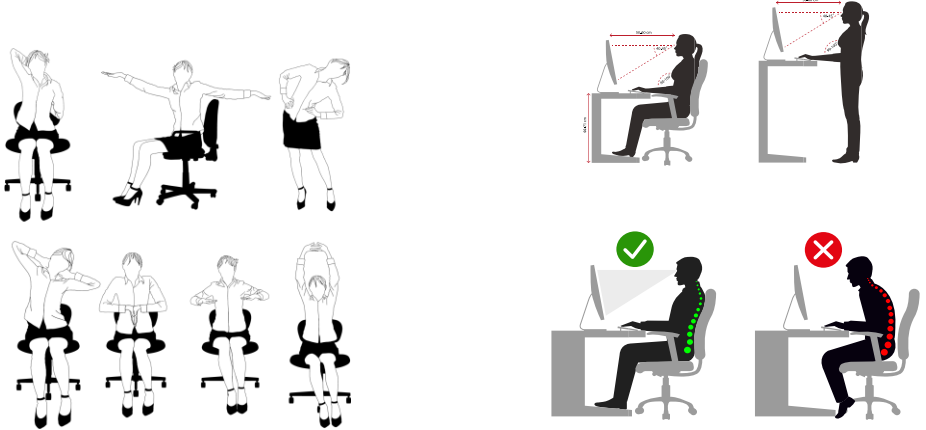
Elle taşıma sırasında,

- Taşınan yükün görüş mesafesini engellememesi,
- Taşıma işini gerçekleştiren işçinin fiziki yapısına uygun olmasına,
- Sivri uçlu malzemelerin bu bölümlerinin tehlike oluşturmayacak önlemler alınarak taşınması hususlarına dikkat edilecektir.

ERGONOMİ

Sürekli tekrarlayan işlerde, kasların dinlenmesi için yeterli aralar verilmezse kas ve iskelet sisteminde ağrılar ve rahatsızlıklar kaçınılmazdır.

Uygunsuz duruşlar doğal duruşun dışındaki duruşlardır. Doğal duruş iş için en güvenli ve rahat duruştur. Doğal olmayan duruşlar kas ve eklemlere baskı yaparak vücudun fiziksel limitlerini zorlar. Gün içerisinde iki saatten fazla sürekli eller ile omuz ve baş hizasının üzerinde çalışmak, Gün içerisinde iki saatten fazla diz çökerek çalışmak, Gün içerisinde iki saatten fazla beli bükerek veya eğerek çalışmak; Ayaklarına destek vermeden oturmak.

LABORATUVAR ÇALIŞMALARINDA GENEL GÜVENLİK KURALLARI

Çalışmaya başlamadan önce, Laboratuvar Çalışmalarında Genel Güvenlik Kurallarını mutlaka okuyunuz.

1. Laboratuvarda yalnız çalışmayınız. Mesai saatleri dışındaki çalışmalarda, izin prosedürlerine uyunuz.
2. Çalışma yapılan makine, cihaz ve işlemlerin, çalışma ve güvenlik talimatlarını okuyunuz. Taahhüt edilmesi gereken kurallar ve talimatları imzalayınız.
3. Sağlık ve güvenlik işaretlerinde belirtilen talimatlara uyunuz.
4. Laboratuvar sorumlularının ve yetkili kişilerin yazılı ve sözlü talimatlarına uyunuz.
5. Laboratuvar içerisinde belirlenmiş yürüyüş yollarını kullanınız.
6. Laboratuvarların giriş ve çıkış noktaları denetlenmeli ve analiz yapılan bölümlere çalışanlar dışında kişilerin girmelerini engelleyiniz.
7. Laboratuvarda düzeni bozacak veya tehlike oluşturacak şekilde hareket etmeyiniz. Laboratuvarda asla şaka yapmayınız.
8. Laboratuvar çalışma alanında; çanta, cüzdan, palto, hırka, mont gibi kişisel malzeme bulundurmayınız.
9. Laboratuvarda herhangi bir şey yiyip içmeyiniz, çalışırken ellerinizi yüzünüze sürmeyiniz, herhangi bir şeyi ağız yoluyla almayınız.
10. Laboratuvar malzemelerini kullanım amacı dışında kullanmayınız.
11. Laboratuvar çalışma koşullarına uygun olarak giyiniz. Saçınız uzunsa toplayınız, sallanan takı ve sarkan giysilerle çalışmayınız. Laboratuvar koşullarına uygun olmayan, burnu açık ayakkabı ile girmeyiniz.
12. Laboratuvarda çalışırken kontakt lens kullanmayınız.
13. Laboratuvara gelmeden önce tedavi amaçlı ilaç alınması halinde, laboratuvar sorumlusuna bilgi veriniz.

14. Ellerde kesik, yara ve benzeri durumlar varsa bunların üzerini su geçirmez bir bantla kapayın ve çalışmaya bundan sonra devam ediniz.
15. Laboratuvarda müzik dinlemeyiniz.
16. Laboratuvarda, kişisel koruyucu donanım kullanmadan çalışmayınız. Her çalışma alanında kullanılacak kişisel koruyucu donanım farklıdır. Uygun kişisel koruyucu donanımı kullanınız.
17. Kişisel koruyucu donanımlarınızı kullandıktan sonra temizleyiniz ve saklama kabında muhafaza ediniz.

18. Laboratuvardaki aydınlatma koşullarının, yapılan işe uygun olmasına dikkat ediniz.
19. Laboratuvar çalışma alanını, yapılan çalışmaya uygun şekilde düzenleyiniz.
20. Çalışma alanının, rahatça hareket etmenizi sağlayacak genişlikte olduğundan emin olunuz.

21. Çalışmanız esnasında meydana gelen atıklar, talimatlarda belirtilen şekilde atık bidonlarına atınız.
22. Kimyasalları lavaboya dökmeyiniz.

23. Laboratuvarınızdaki ve kullandığınız kimyasalların “Güvenlik Bilgi Formları (GBF)” tedarikçisinden temin ediniz.
24. Kimyasalları, GBF içeriğinde yer alan bilgiler referans alınarak etiketleyiniz, kullanınız, depolayınız ve bertaraf ediniz.
25. Kimyasal şişelerden sıvı akıtılırken etiket tarafı yukarı gelecek şekilde tutunuz.
26. Kimyasal maddeleri gelişigüzel birbirine karıştırmayınız.
27. Kimyasal maddeleri risk gruplarına ve saklama koşullarına göre, havalandırma sistemli ayrı oda, dolap veya depolarda bulundurunuz. Kimyasal maddelerin bulunduğu yer kilitli olmalı, anahtarı laboratuvar sorumlusunda olmalıdır.
28. Kimyasalları, kullanılacak miktar kadar çalışma alanında bulundurunuz.
29. Laboratuvarda kimyasal madde taşıırken dikkatli ve güvenliğinizden emin olunuz. Kimyasallar taşınırken iki elinizi kullanınız ve bir elinizle kapaktan sıkıca tutarken, diğeriyle şişenin altından kavrayınız.
30. Zorunlu hallerde bir laboratuvardan diğesine kimyasal veya biyolojik madde ya da numune taşınması gerekiyorsa korunaklı sağlam bir sepet, el arabası vb. ile taşıyınız.
31. Kimyasalların dökülmesi durumunda Güvenlik Bilgi Formları (GBF) içeriğindeki bilgileri referans alınız. Kimyasal emici ped ya da kum kullanılması durumunda, temizleme işlemi bittikten sonra kullanılan malzemeleri atık olarak değerlendiriniz.
32. Kimyasal içeren kapları etiketleyiniz. Etiketsiz kabın tespiti hâlinde laboratuvar sorumlusuna bilgi veriniz ve kaba dokunmayınız.

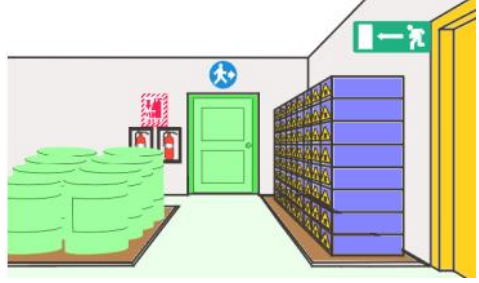
33. Kimyasalları koklamayınız, ağzınıza sürmeyiniz veya deriyle temas ettirmeyiniz.
34. Kimyasalları şişelerinden alırken, pipetten ağız yoluyla çekmeyiniz, vakum ya da puvar kullanınız.
35. Cam malzemeleri dikkatli kullanınız. Cam kırılması ve parçaların temizlenmesi esnasında ellerin kesilmemesi için özel eldiven veya bez kullanınız.
36. Civa herhangi bir şekilde dökülürse vakum kaynağı ya da köpük tipi sentetik süngerlerle toplayınız. Eğer toplanmayacak kadar eser miktarda ise üzerine toz kükürt serpiniz. Termometre kırıklarının civalı kısımlarını ya da civa artıklarını asla çöpe ya da lavaboya atmayınız. Bunları atık yönetimi prosedürlerine göre uygun şekilde ambalajlayıp atık bidonuna atınız.

DEPOLAMA

Malzemenin depolanması sırasında ortaya çıkabilecek riskleri önlemek gerekmektedir. Depolama için;

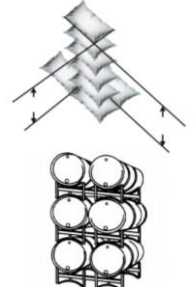
- 1.Malzemeler düzenli ve yağıştan zarar görmeyecek şekilde istiflenecektir.
- 2.Kırılgan malzemenin üzerine yükleme yapılmayacaktır.
- 3.Yüzeyinde kesici, delici malzeme bulunan veya kendisi bu özellikte olan Elektrikli cihazların gövdeleri ve fişleri özellikle korunacak şekilde istifleme yapılacaktır.
- 4.Malzemeler üst üste dizilecekse devrilme ve taşma tehlikesi içermeyecek şekilde istiflenecektir.
- 5.Dökülme tehlikesi içeren malzemeler zemin seviyesinde istiflenecektir.

6.Parlama veya patlama tehlikesi olan malzemeler açık alanda patlama ve parlamaya sebep olacak etkenlerden uzak şekilde, görünür bir yere uyarıcı bir işaretleme yapılarak istiflenecektir.

Depolanan malzeme kapıların kullanılmasını engellememelidir. Geçiş yolları ve çıkış kapıları kolayca görülecek ve anlaşılacak şekilde işaretlenmelidir.

Geçiş yollarına malzeme konulmamalı veya depolanmamalıdır. Acil çıkış yollarında herhangi bir şey olmamalı, Acil çıkışlar işaretlerle belirtilmeli, Acil çıkış kapıları çalışma saatleri içinde kilitli olmamalı, Yangın söndürücülere daima kolaylıkla ulaşılabilir.

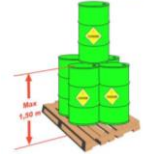
Borular istif edildiklerinde, Aralıklı olarak konmalı, Takozlanmalı, Uç kısımları kapatılmalı.

Çuvallar çapraz istifleme şeklinde istif edilmelidir. Ağır çuval ve torbalar dört köşesi çaprazlama olarak ve en çok 5 sırada bir, 1 torba eksik konularak istif edilmelidir. Variller ve diğer büyük kaplar yuvarlanmayacak şekilde istif edilerek kişilerin kazaya uğraması önlenmelidir.

Makina yağı ve gres varillerinin depolanması

En iyi depolama yatay olarak, kapakların saat 3 veya 9'u gösterir konumda olmasına dikkat ederek depolamaktır. Kapalı yer veya sundurma altı, açık alana göre tercih edilmeli, 0 °C nin altındaki sıcaklık ve aşırı güneş ışınlarından korunmalıdır.

İstifleme Yüksekliği Tehlikeli eşyalar ne kadar yüksekliğe istif edilebilir? Genel olarak tehlikeli maddeleri taşıyan kapların, o yerden düştüklerinde hasara uğramayacaklarından emin olunabilecek bir yükseklikte istiflenmesi gerekir. Yakıcı, yanıcı, zehirli, çok zehirli veya oksitleyici maddelerin kırılabilir kaplarının ambalajları sadece 40 cm yüksekliğe kadar depolanabilir. Yakıcı, yanıcı, zehirli, çok zehirli veya oksitleyici maddelerin diğer kapları 150 cm'den fazla yükseklikten düşmeyecek şekilde depolanmalıdır.

TEHLİKELİ KİMYASALLARIN DEPOLANMASI								
	+	-	O	-	-	-	-	-
	-	+	+	-	-	-	-	-
	O	+	+	-	O	O	+	+
	-	-	-	+	-	-	-	-
	-	-	O	-	+	-	-	-
	-	-	O	-	-	+	-	-
	-	-	+	-	-	-	+	+
	-	-	+	-	-	-	+	+
-	BİRLİKTE DEPOLANABİLİR							
+	BİRLİKTE DEPOLANMAZ							
O	ÖZEL ÖNLEM ALINARAK DEPOLANABİLİR							

COVID-19 İLE İLGİLİ ÖNLEMLER

"Bilgi ve Görseller Covid19 (saglik.gov.tr) websitesinden alıntıdır."

Tıbbi Maske Kullanımı Sirasında Dikkat Edilmesi Gerekenler

1. Tıbbi maskenin burun, ağız ve çeneyi içerisine alan ön kısmına hiçbir zaman dokunulmamalıdır.

2. Kazara dokunulursa eller en az 20 saniye, su ve normal sabunla yıkanmalı veya alkol içerikli el antiseptiği ile ovalanmalıdır

3. Tıbbi maske kullanım sırasında kirlenir, nemlenir veya yırtılır ise mutlaka yenisiyle değiştirilmelidir.

4. Tıbbi maskeler kesinlikle ortak kullanılmamalıdır.

5. Kullanılmış tıbbi maskenin kirlenmediği düşünülse bile asla tekrar kullanılmamalıdır.

Covid-19 ile ilgili faydalı linkler:

- ✓ [Covid19 \(saglik.gov.tr\)](https://www.saglik.gov.tr)
- ✓ [**İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinasyon Birimi - Marmara Üniversitesi**](#)

Kişisel Temizlik ve Hijyen Kuralları

- ✓ Ellerimi; kirlendikçe ya da elimi yüzüme, gözüme, ağzıma temas ettirmek zorunda kaldığım zamanlarda en az 20 saniye süreyle su ve sabun ile yıkarım.
- ✓ Ellerimi su ve sabun ile yıkayamadığım durumlarda el antiseptiği veya alkol bazlı kolonya ile dezenfekte ederim.
- ✓ Yemeklerden önce ve sonra ellerimi su ve sabun ile yıkarım.

- ✓ Tuvaleti kullanmadan önce ve kullandıktan sonra ellerimi bol su ve sabun ile yıkarım.
- ✓ Tırnaklarımı temiz ve kısa tutarım.
- ✓ Çamaşırlarımı ve giysilerimi sık değiştiririm.
- ✓ Olabildiğince sık banyo yaparım.

İLYARDIM

Herhangi bir kaza ya da yaşamı tehlikeye düşüren bir durumda sağlık görevlilerinin yardımı sağlanıncaya kadar hayatın kurtarılması ya da durumun daha kötüye gitmesini önleyebilmek amacıyla olay yerinde tıbbi araç gereç aranmaksızın mevcut araç ve gereçlerle yapılan ilaçsız uygulamalardır.

Hasta/ yaralıların yaşam şansını arttırmak, oluşabilecek komplikasyonları önlemek, iyileşmeyi kolaylaştırmak için ilk yardım hizmetleri çok önemlidir.

Bayılmalarda İlk Yardım,

- ✓ Çevredekiler uzaklaştırılır,
- ✓ Baygın kişi sırt üstü yatırılarak, ayakları 30 cm'e kadar yukarı kaldırılır,
- ✓ Solunum yolu ağızdan açılarak içeride görünür bir katı veya sıvı cisim olup
- ✓ olmadığı kontrol edilir,
- ✓ Giysiler gevşetilir,
- ✓ Baygın kişi kusuyorsa yan yatış pozisyonunda tutulur,
- ✓ 112 Acil Yardım aranır ve yardım istenir.

Kanamalarda İlk Yardım

Dış kanamalarda uygulanacak ilk yardımda:

- ✓ Kanama bölgesine doğrudan baskı yapılır,
- ✓ Kanama durmazsa ikinci bir bez konarak basınç artırılır,
- ✓ Gerekliyse yara üzerindeki bezler kaldırılmadan bandajla veya bezle sarılarak basınç korunur,
- ✓ Solunum, nabız vb. yaşam belirtileri kontrol edilip, 112 Acil Yardım aranıp, yardım istenir.
- ✓ Burun Kanamasında İlk Yardım
- ✓ Yaralıyı sakinleştirin,
- ✓ Oturtun,
- ✓ Başını hafifçe öne eğin,
- ✓ Burun kanatlarını 5 dakika süreyle sıkın,
- ✓ 112 Acil Yardımı arayınız ve tıbbi yardım isteyiniz.

Yanıklar

Kimyasal Yanıklarda İlk Yardım

- ✓ Kimyasal maddenin deriyle temasını hemen önleyiniz,
- ✓ Kimyasal maddeyle temas eden giysileri çıkarınız,
- ✓ Yanıklı vücut bölgesini bol, basınçsız yumuşak akan suyla en az 20-25 dakika yıkayınız,
- ✓ 112 Acil Yardımı arayınız ve tıbbi yardım isteyiniz.

Elektrik Yanıklarında İlk Yardım

- ✓ Soğukkanlı ve sakin olunuz,
- ✓ Yaralıya temastan önce, elektrik akımını kesiniz,
- ✓ Elektrik akımını kesemiyorsanız yalıtkan bir nesneyle yaralının elektrikle temasını kesiniz,
- ✓ Yaralının bilinç ve solunum kontrolünü yapınız,
- ✓ Yanan bölgeyi yumuşak ve temiz bezle örtünüz,
- ✓ 112 Acil Yardımı arayınız ve tıbbi yardım isteyiniz.

Böcek ve Hayvan Sokma/Isırmaları

Arı Sokması

Derinin üzerinde arının iğnesi görülüyorsa çıkarılmalı ve buz veya soğuk suyla soğuk uygulama yapılmalıdır. Eğer arı ağızdan sokmuşsa, şişme nedeniyle solunum yolu tıkanıklığı söz

konusu olabileceğinden, ağız içinde buz emilmesi sağlanmalı Tam Tıkanma ve tıbbi yardım istenmelidir. Alerjisi olanlar için 112 Acil Yardım aranıp, tıbbi yardım istenmelidir.

Yılan Sokması

Hava yolu açıklığı sağlanmalı, solunum kontrol edilmeli, yaralı sakinleştirilmeli, yara mümkünse sabunlu suyla yıkanmalı, yaralı bölgeye soğuk uygulama yapılmalı, yaralı hareket ettirilmemeli ve 112 Acil Yardım aranıp, tıbbi yardım istenmelidir.

Kene Isırması

Zaman kaybetmeden en yakın sağlık kuruluşuna ulaşın, keneyi çekip koparmaya, çıkarmaya veya üzerine bir şey sürmeye çalışmayın. Keneye çıplak elle dokunmayın, kene çıkmış ise keneyi cam kavanoza koyun ve birlikte en yakın sağlık kuruluşuna gidiniz.

Köpek ve Kedi Isırması

Isırılan bölge hemen su ve sabun yardımıyla en az 5 dakika boyunca yıkanıp temizlenmeli, bez yardımıyla sarılıp kapatılmalı ve en yakın sağlık kuruluşuna gidilmelidir. Şiddetli bir kanama söz konusuysa kanamalarda ilkyardım adımları uygulanmalıdır.

ATIK YÖNETİMİ

- ✓ Atık üretilmesine yol açan tüm bilimsel projelerde, eğitim faaliyetlerinde ve döner sermaye çerçevesinde yapılan çalışmalarda atıkların nasıl bertaraf edileceği önceden planlanmalı ve bütçelendirilmelidir.
- ✓ Tehlikeli atık olarak nitelendirilen laboratuvar kimyasalları ve tehlikeli maddelerin kalıntılarını içeren ya da tehlikeli maddelerle kontamine olmuş ambalajlar 30 veya 60 litrelik varillerde sızdırmaz kilitli kapak içinde biriktirilmelidir.
- ✓ Sıvı atıklar dolu ağırlığı maksimum 30 kg olacak şekilde kapaklı ve kesin sızdırmaz plastik varillerde biriktirilmelidir. Sıvı atıklar 30 litrelik varillerde muhafaza edilmeli, 60 litrelik varillere konulmamalıdır.
- ✓ Atık varillerinin ağızları kapalı ve maksimum atık doldurma kapasitesi, toplam hacminin %90'ı olmalıdır. Aynı varil içerisine birbirleriyle reaksiyona girecek atıklar konulmamalıdır.
- ✓ Her varil etiketlenmelidir. Atık etiketinde atığın tüm özellikleri yer almalıdır. Atık etiketi depolama ve taşıma esnasında bozulmayacak, düşmeyecek ve kopmayacak Şekil1'de gösterildiği gibi varilin üzerinde yapıştırılmalı ve kapalı şişeler içine konulmalıdır.

Şekil 1. Atık etiket uygulaması ve şişelerin varil içine konulması

- ✓ 6 haneli atık kodları, atık etiketine doğru yazılmalıdır. Atık içeriğinden atık üreticisi sorumludur. Atığın taşıma ve bertaraf edilmesi sürecinde yanlış bilgilendirmeden doğan sorumluluk atık üreticisine aittir.
- ✓ Tehlikeli atıklar için Şekil 2’de gösterildiği gibi sarı renkli sızdırmaz poşet kullanılmalıdır. Tehlikeli atıklar için kırmızı renkli tıbbî atık poşeti kesinlikle kullanılmamalıdır. (Şekil 3)
- ✓ Sarı renkli tehlikeli atık poşetine sıvı atıklar konulmamalıdır. Kontamine bez, kontamine ambalajlar, basınçlı kaplar ve kartuş gibi atıklar konulmaktadır. Kontamine atıklar ile ambalajların ayrımı net olarak belirtilmelidir. Tehlikeli atık poşetine konulan atığın taşıma ağırlığı çok önemlidir. Poşete konulan atığın ağırlığı nedeniyle yırtılma olması durumunda atık bertaraf edilememektedir.

Şekil 2. Tehlikeli atıklar için örnek poşet uygulaması

Şekil 3. Uygunsuz tehlikeli atık poşet uygulaması

Güvenle
Büyü
Türkiye

SEVGİLİ BABACIĞIM 4 MAYIS 1992

ÇALIŞIRKEN
KENDİNİ İŞ KAZALARINDAN
VE MESLEK HASTALIKLARINDAN
KORU!
ANNEM VE BEN SENİN
İŞDEN DÖNÜŞÜNÜ
HASRETLE BEKLİYORUZ.

MEHMET

ÇŞGB

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIĞI

İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
www.isggm.gov.tr

ÇŞGB

İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
www.isggm.gov.tr

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURALLARI ÇALIŞAN EL KİTABI TAAHÜTNAMESİ

Görevim ile ilgili hususlarda MARMARA ÜNİVERSİTESİ Çalışan Sağlığı ve İş Güvenliği Kuralları El Kitabında yazılı maddelere tatbik ve riayet edeceğim, yetkim haricinde olanları için ise derhal yetkilisine veya işverene müracaat edeceğim. Aksi taktirde doğabilecek her türlü hukuki ve cezai sorumluluklar ile tazminatlar tarafıma ait olacaktır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ -39- Sayfadan Oluşan Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kuralları El Kitabı tarafıma teslim edilmiştir. Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kuralları El Kitabını tamamen okuyup anlayarak, İşyerinde alınmış, Sağlık ve İş Güvenliği tedbirlerine uyacağımı, Çalışan Sağlığı ve İş Güvenliği kaide ve talimatlarına harfiyen riayet edeceğimi bildirerek imzalıyorum.

Teslim Alan

Ad- Soyad:

Görev:

TC Kimlik No:

İmza

Teslim Eden